

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/137/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620205656
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Miková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7620205656.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Mikovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobkyne Q. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. W. K. B., X.. C. XXXX/XX, zast. JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Moldavská cesta 10/B, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zast. GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 350 €, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 7C/66/2020-78 zo dňa 17.5.2021

rozhodol:

Z a s t a v u j e konanie o odvolaní žalobkyne proti výroku rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

M e n í výrok rozsudku o náhrade trov konania tak, že žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom uvedeným v záhlaví uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 € (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 14,28 % (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplata sumy 350 € titulom primeraného finančného zadostučinenia a náhrady trov konania. Žalobu skutkovo odôvodnila tým, že v konaní sp. zn. 1Csp/188/2018 vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves sa domáhala ochrany svojich spotrebiteľských práv v súvislosti so Zmluvou o hotovostnom úvere č. 4306073542 zo dňa 18.6.2013. Rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1.2.2020, bolo v predmetnom konaní rozhodnuté o neprijateľnej zmluvnej podmienke, určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 48,36 €. Žalobkyňa preto tvrdila, že splnila kvalifikačný znak pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia, keď si úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti v súlade s hypotézou ustanovenia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. Primeranosť sumy 350 € odôvodnila sankčnou a odrádzajúcou funkciou zadostučinenia, tak aby sa dodávateľ nedopúšťal voči spotrebiteľovi recidívy, a zároveň relutárnou funkciou tejto peňažnej náhrady. Žalovaný namietal výšku aj dôvodnosť nároku žalobkyne uvádzajúc, že predmetom konania sp. zn. 1Csp/188/2018 bolo určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vydanie bezdôvodného obohatenia, nie uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zák. č. 250/2007 Z. z. a osobitnými predpismi. Žalobkyňa podľa jeho názoru neuniesla dôkazné bremeno o opodstatnenosti žaloby, lebo nešpecifikovala akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa

mal žalovaný dopustiť a tiež nepreukázala, aby jej vznikla ujma vo výške 350 €, ktorú požadovala titulom finančného zadosťučinenia.

3. Súd prvej inštancie aplikujúc § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., dospel k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku. Z rozsudku sp. zn. 1Csp/188/2018 vydaného Okresným súdom Spišská Nová Ves mal za preukázané porušenie práva spotrebiteľa žalovaným, ktorý pri poskytovaní úveru žalobkyni postupoval v rozpore s § 53 a § 54 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 2 písm. k/, j/, f/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Z uvedeného dôvodu bol žalovaný povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 48,36 € a nahradiť jej trovy konania. Obranu žalovaného považoval za nelogickú a nedôvodnú, keď porušenie konkrétnych povinností vyplýva priamo zo záverov predmetného rozsudku a zároveň podotkol, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané aj bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv spôsobilo spotrebiteľovi ujmu, nakoľko stačí, ak ujma len hrozila. Poukázal na to, že žalovaný reálne inkasoval plnenia, na ktoré nemal nárok, pričom ak by sa žalobkyňa nedomáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, zinkasoval by až sumu 1.764 €. Žalobkyňou požadovaný výšku finančného zadosťučinenia však nepovažoval za primeranú okolnostiam prejednávanej veci, a ako adekvátnu satisfakciu priznal žalobkyni sumu 200 €. Pri určení výšky plnenia prihliadol na fakt, že určitou mierou satisfakcie za konanie žalovaného je aj priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 CSP podľa pomeru úspechu vo veci. Skonštatoval, že žalobkyňa bola úspešná čo do základu nároku, nie však do jeho výšky, kde bola úspešná v rozsahu 57,14 % a neúspešná v rozsahu 42,86 %. Pomer úspechu a neúspechu tak určil na 14,28%, v ktorom rozsahu žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Proti zamietavému výroku rozsudku a výroku o náhrade trov konania podala včas odvolanie žalobkyňa, uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Stotožnila sa s argumentáciou súdu prvej inštancie o dôvodnosti nároku na primerané finančné zadosťučinenie, nesúhlasila však s úvahou súdu, podľa ktorej adekvátnou satisfakciou za konanie žalovaného je len suma 200 €. Uviedla, že ak by sa nedomáhala ochrany svojich práv, hrozila jej ujma až vo výške 1.764 €, čo súd nevzal do úvahy. Priznanú sumu nepovažovala za spravodlivú a adekvátnu. Za neprávne označila aj rozhodnutie súdu o náhrade trov konania, ktoré vychádzalo zo zohľadnenia uplatnenej a priznanej sumy peňažného plnenia. Zdôraznila, že výška primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, a ak súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 200 €, uznajúc dôvodnosť nároku, potom náhrada trov konania musí byť v rozsahu 100 %. Argumentovala, že v prípadoch, kedy výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku, je žalobca plne úspešný, ak uspel čo do právneho základu nároku. Žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a podľa povahy veci vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, eventuálne rozhodnutie zmenil a vo veci sám rozhodol.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu prejavil súhlas s napadnutým rozhodnutím a finančné zadosťučinenie vo výške 200 € považoval za adekvátne. Argumentoval, že účelom primeraného zadosťučinenia nemá byť len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa spotrebiteľa. Mal za to, že žalobkyňa nepreukázala v čom pocítovala porušenie jej práv, aké to malo pre ňu následky a v čom videla odôvodnenosť priznania primeraného finančného zadosťučinenia až vo výške 350 €. Podľa žalovaného konanie žalobkyne vykazuje znaky maximalizovania svojho úžitku, nie len osobnej satisfakcie, s čím sa nestotožnil, nakoľko účelom predmetného ustanovenia na ochranu spotrebiteľa nebolo bezdôvodné obohacovanie sa spotrebiteľov, ale poskytnutie satisfakcie v prípadoch závažného porušenia práv spotrebiteľov. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov konania.

6. Skôr ako bolo o odvolaní žalobkyne rozhodnuté, vzala odvolanie čiastočne späť vo vzťahu k zamietavému výroku rozsudku. Späťvzatie odôvodnila súhlasným stanoviskom žalovaného k priznanému finančnému zadosťučineniu, ktoré jej bolo zároveň žalovaným uhradené. Naďalej zotrvala na odvolaní voči výroku o trovách konania. V súvislosti s náhradou trov odvolacieho konania navrhovala, aby odvolací súd tieto nepriznal žiadnej zo strán sporu.

7. Podľa § 369 ods. 1 CSP, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

8. Podľa § 369 ods. 2 CSP ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

9. Podľa § 369 ods. 3 CSP, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

10. Podľa § 369 ods. 4 CSP ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

11. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia a procesný úkon žalobkyne, ktorá vzala odvolanie v časti späť voči výroku, ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd konanie o odvolaní v tejto časti zastavil.

12. V zostávajúcom rozsahu prejednal odvolanie žalobkyne voči výroku o trovách konania ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, aplikoval nesprávnu normu, obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

14. V prejednávanvej veci odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod bol naplnený, pretože súd prvej inštancie vychádzal z nesprávnej interpretácie právnej normy pri zohľadnení pomeru úspechu a neúspechu žalobkyne v spore.

15. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

17. Úspech vo veci v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku sa skúma čo do právneho základu, nie čo do výšky priznaného nároku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Nebolo by spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania.

18. Obdobne sa úspech vo veci posudzuje aj v prípade primeraného finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základ nároku, a čo sprevádzajúce plnenie. Za základné sa považuje rozhodnutie, že práva žalobcu ako spotrebiteľa, resp. povinnosti dodávateľa boli porušené a spotrebiteľ si porušenie svojich práv úspešne uplatnil v súdnom konaní. Výška primeraného finančného zadosťučinenia je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobkyňa tak bola nepochybne plne procesne úspešná čo do základu nároku. Výška plnenia závisela od úvahy súdu, ktorú nemohla s istotou predvídať, pretože to objektívne nie je možné. Žalobkyňa je preto potrebné považovať za plne procesne úspešnú, ak mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku, a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Žalobkyňa tak vznikol v súlade s § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov proti žalovanému v plnom rozsahu, výška ktorých trov bude vychádzať z prisúdenej sumy 200 €.

19. Vzhľadom na uvedené, rozsudok vo výroku o trovách konania odvolací súd v súlade s § 388 CSP zmenil tak, že žalobkyňa priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 225 ods. 2 CSP a § 256 ods. 1 CSP. Žalobkyňa vzala odvolanie v časti späť, v ktorej časti zodpovedá procesne za zastavenie konania, a považuje sa za neúspešnú sporovú stranu. V odvolacom konaní mala úspech, čo do výroku o náhrade trov konania. Vzhľadom na zhodný pomer úspechu sporových strán, odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal žiadnej z nich.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).